

Nadzwyczajne środki zaskarżenia w postępowaniu cywilnym

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	XV
Wykaz literatury	XIX
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Zagadnienia wstępne	13
§ 1. Specyfika nadzwyczajnych środków zaskarżenia w postępowaniu cywilnym	13
I. Podstawy nadzwyczajnych środków zaskarżenia	19
II. Właściwość sądu rozpoznającego nadzwyczajny środek zaskarżenia	21
III. Termin wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia	22
IV. Specyfika prowadzonego postępowania	24
1. Wymogi formalne oraz konsekwencje ich niezachowania .	24
2. Legitymacja	27
3. Skutki nieuwzględnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia	30
4. Skutki uwzględnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia	33
5. Wytyk sędziowski	37
§ 2. Wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie nadzwyczajnego środka zaskarżenia przez wadliwie powołanego sędziego	44
§ 3. Nadzwyczajne środki zaskarżenia w postępowaniu cywilnym w wybranych obcych systemach prawnych	61
I. Niemcy	63
II. Szwajcaria	64
III. Francja	65
IV. Hiszpania	68
Rozdział II. Skarga kasacyjna	69
§ 1. Istota skargi kasacyjnej jako środka zaskarżenia	69
§ 2. Podstawy skargi kasacyjnej	73
I. Naruszenie prawa materialnego	79
II. Naruszenie przepisów postępowania	89
III. Nieważność postępowania	95

IV. Podstawy skargi kasacyjnej Prokuratora Generalnego, RPO i Rzecznika Praw Dziecka	98
V. Zakaz oparcia skargi kasacyjnej na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów	102
§ 3. Dopuszczalność skargi kasacyjnej w poszczególnych rodzajach postępowania cywilnego	106
§ 4. Właściwość sądu w postępowaniu ze skargi kasacyjnej	113
§ 5. Termin wniesienia skargi kasacyjnej	115
§ 6. Specyfika postępowania kasacyjnego	123
I. Ograniczenie przedmiotowe dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej	123
1. Sprawy o prawa majątkowe	124
2. Sprawy o prawa niemajątkowe	128
3. Ograniczenie dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej ze względu na rodzaj sprawy	133
4. Ograniczenie dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej w sprawach małżeńskich	136
5. Ograniczenie dopuszczalności wniesienia skargi kasacyjnej ze względu na wcześniejsze oddalenie powództwa z powodu jego oczywistej bezzasadności	137
II. Wymogi formalne skargi kasacyjnej	138
III. Przymus adwokacko-radcowski	153
IV. Przebieg postępowania kasacyjnego	155
1. Rozpoznanie skargi kasacyjnej	156
A. Tryb usunięcia braków skargi kasacyjnej	157
B. Odpowiedź na skargę kasacyjną	165
C. Stanowisko Prokuratora Generalnego	173
D. Podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – przedsąd	177
E. Skład orzekający SN	194
F. Przebieg posiedzenia kasacyjnego	196
G. Cofnięcie skargi kasacyjnej	199
H. Podstawy zawieszenia postępowania kasacyjnego	202
I. Zakres rozpoznania skargi kasacyjnej	204
J. Związanie sądu wykładnią SN	208
K. Zakres stosowania do postępowania kasacyjnego przepisów o apelacji	211
2. Orzeczenia w przedmiocie skargi kasacyjnej	213
A. Odrzucenie skargi kasacyjnej	213
B. Postanowienie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania	219

C. Oddalenie skargi kasacyjnej	220
D. Orzeczenie kasatoryjne (uwzględnienie skargi kasacyjnej)	223
(i) Uchylenie zaskarżonego orzeczenia	225
(ii) Uchylenie orzeczenia sądu I instancji	226
(iii) Skład sądu w razie ponownego rozpoznania sprawy	227
E. Orzeczenie reformatoryjne (co do istoty sprawy)	231
(i) Zastosowanie art. 415 KPC w postępowaniu kasacyjnym	233
F. Orzeczenie o odrzuceniu pozwu lub umorzeniu postępowania	243
3. Koszty postępowania kasacyjnego	245
A. Uwagi ogólne	245
B. Koszty postępowania w razie wniesienia skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, RPO lub Rzecznika Praw Dziecka	247
§ 7. Dopuszczalność umownego wyłączenia prawa do skargi kasacyjnej oraz kształtowania jej podstaw	249
§ 8. Uwagi <i>de lege ferenda</i>	250
Rozdział III. Skarga o wznowienie postępowania	257
§ 1. Istota skargi o wznowienie postępowania jako środka zaskarżenia ..	257
§ 2. Podstawy skargi o wznowienie postępowania	262
I. Nieważność postępowania	263
1. Uczestnictwo osoby nieuprawnionej w składzie sądu	264
2. Wydanie orzeczenia przez sędziego wyłączonego z mocy ustawy	267
3. Brak zdolności sądowej lub procesowej	272
4. Nienależyta reprezentacja strony	277
5. Pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa	283
II. Orzeczenie ETPC	287
III. Orzeczenie TSWE	294
IV. Orzeczenie TK	299
V. Właściwe przyczyny restytucyjne	307
1. Oparcie wyroku na dokumencie podrobionym lub przerobionym	309
2. Oparcie wyroku na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym	313
3. Uzyskanie wyroku za pomocą przestępstwa	315

4. Późniejsze wykrycie prawomocnego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego	317
5. Późniejsze wykrycie okoliczności faktycznych lub środków dowodowych mogących mieć wpływ na wynik sprawy, z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu	320
6. Postanowienie niekończące postępowania w sprawie uchylone lub zmienione zgodnie z art. 416 ¹ KPC	324
§ 3. Właściwość sądu w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania	329
§ 4. Termin wniesienia skargi o wznowienie postępowania	341
§ 5. Specyfika postępowania o wznowienie postępowania	348
I. Wymogi formalne skargi o wznowienie postępowania	350
II. Przymus adwokacko-radcowski	357
III. Skład sądu w postępowaniu o wznowienie postępowania	358
IV. Przebieg postępowania ze skargi o wznowienie	360
1. Rozpoznanie skargi o wznowienie postępowania	361
A. Wniesienie skargi o wznowienie postępowania oraz badanie formalne	362
B. Badanie wstępne skargi o wznowienie postępowania	364
C. Odpowiedź na skargę o wznowienie postępowania	375
D. Ponowne rozpoznanie sprawy	377
2. Orzeczenie w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania	382
A. Odrzucenie skargi o wznowienie postępowania	384
B. Postanowienie o wznowieniu postępowania	385
C. Oddalenie skargi o wznowienie postępowania	387
D. Uwzględnienie skargi o wznowienie postępowania	389
(i) Zmiana zaskarżonego orzeczenia	391
(ii) Uchylenie zaskarżonego orzeczenia	392
(iii) Rozstrzygnięcie SN	393
E. Wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku	395
F. Orzeczenie restytucyjne	398
3. Zasady zaskarżenia orzeczenia w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania	403
4. Dopuszczalność wniesienia nadzwyczajnych środków zaskarżenia od prawomocnego rozstrzygnięcia sądu w przedmiocie rozpoznania skargi o wznowienie postępowania	415
5. Wyłączenie sędziego	427

6. Zakaz dalszego wznowienia postępowania	431
7. Koszty postępowania ze skargi o wznowienie	434
§ 6. Dopuszczalność umownego wyłączenia prawa do skargi o wznowienie postępowania oraz kształtowania jej podstaw	435
§ 7. Uwagi <i>de lege ferenda</i>	436
Rozdział IV. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	445
§ 1. Istota skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jako środka zaskarżenia	445
§ 2. Podstawy skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	462
I. Naruszenie prawa materialnego	466
II. Naruszenie przepisów postępowania	468
III. Zakaz oparcia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia na zarzutach dotyczących ustalenia faktów lub oceny dowodów	471
§ 3. Właściwość sądu w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	473
§ 4. Termin wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	476
§ 5. Specyfika postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	478
I. Wymogi dotyczące treści skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	481
II. Legitymacja do wniesienia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	497
III. Przymus adwokacko-radcowski	503
IV. Przebieg postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	504
1. Rozpoznanie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	505
A. Postępowanie przed sądem powszechnym	507
B. Postępowanie przed SN	510
2. Orzeczenie w przedmiocie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	511
A. Odrzucenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	514
B. Odmowa przyjęcia skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia do rozpoznania	536

C. Oddalenie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	538
D. Uwzględnienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	540
3. Odpowiednie stosowanie przepisów o skardze kasacyjnej ..	543
V. Dopuszczalność dochodzenia odszkodowania bez konieczności uzyskania prejudykatu	545
§ 6. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, a inne nadzwyczajne środki zaskarżenia	548
I. Skarga kasacyjna	550
II. Skarga o wznowienie postępowania	553
III. Skarga nadzwyczajna	554
IV. Wniosek o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	566
V. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego	568
§ 7. Dopuszczalność umownego wyłączenia prawa do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia oraz kształtowania jej podstaw	569
§ 8. Uwagi <i>de lege ferenda</i>	570
Rozdział V. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego	577
§ 1. Istota skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego jako środka zaskarżenia	577
I. Charakter prawny skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	580
II. Przedmiot skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	583
III. Zakres skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	590
IV. Legitymacja w postępowaniu ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	592
§ 2. Podstawy skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	595
I. Podstawy skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego uwzględniane na zarzut strony	599
1. Brak oraz wadliwość zapisu na sąd polubowny	600
2. Pozbawienie strony możliwości obrony jej praw przed sądem polubownym	605
3. Przekroczenie zakresu zapisu na sąd polubowny	608
4. Niezachowanie wymagań dotyczących składu sądu polubownego lub podstawowych zasad postępowania przed tym sądem	611
5. Uzyskanie wyroku sądu polubownego za pomocą przestępstwa	623
6. Naruszenie powagi rzeczy osądzonej	626

II. Podstawy skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego uwzględniane z urzędu	628
1. Brak zdatności arbitrażowej	629
2. Klauzula porządku publicznego	631
3. Pozbawienie konsumenta wymaganej ochrony prawnej	640
§ 3. Właściwość sądu w postępowaniu ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	641
§ 4. Termin wniesienia skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego ...	645
§ 5. Specyfika postępowania ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	648
I. Wymogi formalne skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	648
II. Przebieg postępowania ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	651
1. Rozpoznanie skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	651
A. Zasady prowadzenia postępowania dowodowego w postępowaniu przed sądem polubownym	652
B. Wystąpienie z interwencją uboczną w postępowaniu przed sądem polubownym	661
C. Wystąpienie z interwencją główną w postępowaniu przed sądem polubownym	674
D. Zbieg skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego oraz wniosku o uznanie albo stwierdzenie wykonalności tego wyroku	677
2. Orzeczenie w przedmiocie skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	682
3. Odpowiednie zastosowanie przepisów o apelacji	685
4. Nadzwyczajne środki zaskarżenia od wyroku wydanego w postępowaniu ze skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego	689
A. Skarga kasacyjna	690
B. Skarga o wznowienie postępowania	693
C. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	694
III. Postępowanie remisyjne	696
IV. Wstrzymanie wykonania wyroku sądu polubownego	717
V. Przedawnienie roszczeń	720

§ 6. Dopuszczalność umownego wyłączenia prawa do skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego oraz kształtowania podstaw jego uchylenia	726
§ 7. Uwagi <i>de lege ferenda</i>	731
Rozdział VI. Skarga nadzwyczajna	737
§ 1. Geneza instytucji skargi nadzwyczajnej	737
§ 2. Istota skargi nadzwyczajnej jako środka zaskarżenia	752
§ 3. Podstawy skargi nadzwyczajnej	763
I. Konieczność zapewnienia zgodności z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej	764
II. Naruszenie przez orzeczenie zasad lub wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji	767
III. Rażąco naruszenie przez orzeczenie prawa przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie	769
IV. Oczywista sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego	771
V. Brak możliwości uchylenia lub zmiany orzeczenia w trybie innych nadzwyczajnych środków zaskarżenia	773
§ 4. Właściwość sądu w postępowaniu ze skargi nadzwyczajnej	776
§ 5. Status prawny sędziów Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego	777
§ 6. Termin wniesienia skargi nadzwyczajnej	785
§ 7. Specyfika postępowania ze skargi nadzwyczajnej	788
I. Wymogi formalne skargi nadzwyczajnej	789
II. Legitymacja do wniesienia skargi nadzwyczajnej	796
III. Przymus adwokacko-radcowski	803
IV. Przebieg postępowania ze skargi nadzwyczajnej	803
1. Rozpoznanie skargi nadzwyczajnej	804
A. Skład orzekający Sądu Najwyższego	804
B. Rzecznik interesu społecznego	809
C. Wystąpienie z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego	812
D. Żądanie sporządzenia uzasadnienia przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie	814
E. Zakaz ponawiania skargi nadzwyczajnej	815
2. Orzeczenie w przedmiocie skargi nadzwyczajnej	816
A. Odrzucenie skargi nadzwyczajnej	817
B. Oddalenie skargi nadzwyczajnej	817
C. Uwzględnienie skargi nadzwyczajnej	819

D. Stwierdzenie wydania zaskarżonego orzeczenia z naruszeniem prawa	821
E. Odstąpienie od zasady prawnej	825
3. Odpowiednie stosowanie przepisów o skardze kasacyjnej .	826
§ 8. Skarga nadzwyczajna a inne nadzwyczajne środki zaskarżenia	827
I. Skarga kasacyjna	828
II. Skarga o wznowienie postępowania	830
III. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	831
IV. Wniosek o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	833
§ 9. Skarga nadzwyczajna a skarga konstytucyjna	833
§ 10. Dopuszczalność umownego wyłączenia prawa do skargi nadzwyczajnej oraz kształtowania jej podstaw	836
§ 11. Uwagi <i>de lege ferenda</i>	837
Rozdział VII. Wniosek o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	843
§ 1. Geneza i istota wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego jako środka zaskarżenia	843
§ 2. Podstawy wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	846
I. Niepodleganie osoby orzecznictwu sądów polskich	848
II. Niedopuszczalność drogi sądowej	851
§ 3. Właściwość sądu w postępowaniu z wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	855
§ 4. Termin wniesienia wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	856
§ 5. Specyfika postępowania z wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	858
I. Wymogi formalne wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	861
II. Przymus adwokacko-radcowski	863
III. Tryb rozpoznania wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	864
IV. Rozstrzygnięcie SN	867
1. Odrzucenie wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	868
2. Oddalenie wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	871
3. Uwzględnienie wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego	873

Spis treści

V. Odpowiednie stosowanie przepisów o skardze kasacyjnej	881
§ 6. Wniosek o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego, a inne nadzwyczajne środki zaskarżenia	884
I. Skarga kasacyjna	885
II. Skarga o wznowienie postępowania	886
III. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	889
IV. Skarga nadzwyczajna	892
§ 7. Dopuszczalność umownego wyłączenia prawa do wniosku o unieważnienie prawomocnego orzeczenia sądowego oraz kształtowania jego podstaw	895
§ 8. Uwagi <i>de lege ferenda</i>	896
Wnioski końcowe	901
Indeks rzeczowy	907

[Przejdź do księgarni →](#)